

Nr 2 - 2008

Okt. 2008

nettavisa:

Ute av drift

Mailadressen: Dalsgrenda_bu@monet.no

Dalsgrenda Nyheter

Av innholdet

- Farmen? Sauesanking 2008
- Innbrudd og tyveri på Dalsgrenda skole
- Storfint besøk i Dalsbukta
- Vei til Bjerklia
- Akersvassdammen
- Samfunnshuset
- Korpset
- Dalselv IL
- Reisebeskrivelse fra 1901
- Barneteater

Farmen 2008?

”Reality stor bonde” Ørjan i Flågenget, med ukas hovedoppgave sauesanking fra Umskaret og ned Dalsgrendalen.

Det er i dag to aktive sauebønder igjen i Dalsgrenda og Dalsgrenda Nyheter utsendte medarbeider hadde motet seg opp og gjort seg klar for en todagers tur fra Umskaret og ned Dalsgrendalen. Dette har i mange år vært en av de store fellessatsingene som bøndene har samlet seg om.

Det er klart at det må være stor forskjell fra den gang at alle de aktive bøndene i bygda samlet seg på Umskaret, til i dag da det er to familier representert.

På Umskaret leveres det ut Walki Talkier til de fremmøtte, radioene testes, og arbeidsoppgaver fordeles. Avisas medarbeider får den ære å gå oppi lia mot Hellerfjellet. Dagens etappe er Umskaret, Hellerfjellet til Krybbtjønndalen, der det er kaffe, opp og over Gardsfjellet og ned til Nevertjønna før eventuelt oppsamlete sauer slippes løs oppi Storfjellet.

Dette er en nydelig høstdag, litt vått i gresset etter duggfall i natt. Den første timen er det bare gåing ikke ser vi sau og det er stille på radioen. Etter en time

begynner dette å bli kjedelig; er det ingen ting som skjer?

Ser i kikkert at Ørjan står på veien mot Mogressfjellet og overvåker saueleitere oppi fjellet. Skremmer opp 24 ryper som plutselig letter foran meg. Jaktinnstinket tar nå overhånd, og nå er det rype det gjelder, 24 stk, det er mange år siden jeg har sett så mange på en gang, her er det sikkert flere. Sniker meg frem ser inn i lyngen og isterkjerret der de forrige lettet, rart om det ikke er flere. Holder ei innbilt Valmet Kal 12 opp foran meg og sniker meg frem, jo så sannelig der letter seks til, følger rypene i sikte og smeller av begge løp. Fa.. bom igjen typisk meg, skyter over, også begge skuddene...

Da spraker det i radioen, sau, er det noen som hører bjeller? Her er det muligheter, frem med kikkerten, glemt er bomskudd og ryper. Og der ca en kilometer foran meg, fem kvite ulldotter, oi det er langt dit. Melder på radioen at jeg har full kontroll. Lurer på om det var rett av meg, det er langt å gå. Hvor er de andre er jeg langt foran eller langt bak?

Ser at flere ulldotter kommer frem og etter hvert får jeg øye på de andre leiterne. Vi skulle være ca 10 stykker oppi bakkene. Her er det bare å følge med, sauer og saueleitere samler sammen små saueflokker og det blir etter hvert noe de kaller for vase. En vase er nok mer enn fem sauer, for når det er under fem, sier de bare fire. Vasen blir gradvis større og ved Krypttjønndalen er ca 40 sauer samlet i to "vaser"

Etter kaffe fortsetter vi mot Nevertjønnna, to mann på nordsida av Gardsfjellet mot Fisklausvatnet og resten av folket på Akersvassida.

Det er fremdeles varmt og fint oppi fjellet, svetten renner fra panna og jeg banner litt på ullunderskjorta som klør. Det er hele tiden en og annen sau som har lyst å dra andre veier enn det leiterne ønsker, og disse må jages inn i vasen. Her er det heldigvis hunder som gjør de største jobbene. Det er fascinerende å se på samarbeidet mellom de forskjellige leiterene. Dette er noe de har gjort før. Noen venter med en vase for at de andre skal komme til. Sakte men sikkert øker vasen til det er rundt 60 sauer.

På kvelden jages sauene opp på Storfjellet og slippes løs der. Sjelden smaker en kald øl så godt som nå.

Neste etappe starter i morgen 06:00. Jeg sjekker beina, håper å finne gnagsår eller andre gode unnskyldninger for å slippe å stå opp i måratidlig, men typisk uflaks, det som kunne vært ett solid gnagsår, var en kvist i sokken.

Dagen etter er går turen fra Akersvatnet og ned. Samme fine været, sauen samles og vi reiser ned Dalsgrendalen. Kaffe på Renihaglia og nede i Flångenget ca rundt 13:00. Dagens fangst ca 80 kvite ulldotta. Ett år til neste gang. Det er bare å melde seg på, pågangen på saueleitere er stor. Audition holdes i Flångenget rundt 15. august.

Tekst og foto: Herlof Øverdal

Innbrudd og tyveri på Dalsgrenda skole

Da personalet kom til skolen for å åpne skolefritidsordninga torsdag 2. oktober var ytterdøra brutt opp. Det var tydelig at noen i løpet av natta hadde vært inne i lokalene. Resten av skolen ble kontrollert og både vindu og dører var åpne på øversida av skolen også. Inne ble det raskt klart at både innerdører og skapdører var brutt opp eller forsøkt brutt opp.

Politiet ble kontaktet. De kom og befarte, sikret spor og fotograferte. Ved nærmere kontroll kunne en da se at to ytterdører, ti innerdører og et vindu hadde fått hard medfart. Ja, selv jerndøra fra personalavdelinga mot skolekjøkkenet var brutt opp og ødelagt. Men hensikten med all denne ødeleggelsen? Jo, hovedsakelig datautstyr. Alle de bærbare datamaskiner de hadde funnet var borte. Åtte bærbare maskiner som elevene skulle bruke og Ingrid sin kontormaskin var borte!

Dette er alvorlig for skolen. Vi var bra rustet på datautstyr men et slikt tap er tungt å ta. Alt for mye av undervisninga og læringa er lagt opp mot bruk av data.

Jerndøra som ble brutt opp. Om de ikke har lyst til å gjøre noe nyttig arbeid så har de iallfall lagt innsats her.

Elevene i dag skal ut i et samfunn som krever kunnskap og ferdigheter i data. Nå er skolens muligheter til å gi og legge til rette for dette sterkt redusert..

I disse tider er det ikke mye å hente på forsikringsordninger i kommunen heller. Store egenandeler gjør dette til en solid nedtur Resultatet blir vel at ingenting dekkes av forsikringa. Kombinert med trange budsjetter og nærmest kjøpestopp i disse Terra-tider har "de besøkende" virkelig laget en skikkelig nedtur og lagt en demper på elevaktivitet og læring hos elevene i Dalsgrenda.

Midt i elendigheten oppdaget vi at en banan lå igjen i en kasse. Vi måtte trekke på smilebåndet da vi så at blant maten de hadde stjålet var det 34 bananer. Du snakker om gode bavianer! Treffer vi dem kan vi godt stappe i dem den siste også!

Bilde tilhøyre: Ikt-ansvarlig Siv Hege Ersdal som overgitt og fortvilet ser inn i et tomt dataskap

Tekst og foto: Knut M. Karstensen

Tekst og foto:Herlof Øverdal

Storfint besøk i Dalsbukta 28 juli

De som var heime denne fine sommerdagen kunne gni seg i øynene og se en stor seilskute fortoynd nesten i jernbanefyllinga.

Det danske skoleskipet **Georg Stange** som hadde vært på Hemnesberget, hadde ankret opp utenfor Høgklubben.

Skoleskipet seilte videre til Mo i Rana dagen etter og lå ved Toraneskaia et par dager. Her kunne publikum komme om bord og se nærmere på skipet. Etter turen inn Ranfjorden seilte skuta videre nordover til Lofoten.

Vei til Bjerklia

Det er i år opparbeidet vei til Bjerklia og de første bilene har allerede kjørt opp Skaret.

Det er først og fremst Roald Nilsen og Jarle Nilsen som har vært pådrivere for dette tiltaket.

Brynvald, som er eneste gjenværende beboer på de tidligere fjellgårdene i Dalsgrendalen, er storfornøyd med at det nå kan kjøres helt opp på gårdstunet.

H er det boret og klart for sprenging.

Det er siden forrige avis "opparbeidet vei " fra Hølbekkmoen og ned skaret og de aller ivrigste gravemaskinkjørerere har allerede forsert dette tidligere veiløse området. Det er i samme periode arbeidet en god del på skogsbilveien oppom Brattforsen, og nå er det mulig for både fire og sekshjulinger å møtes uten problemer.

Helgelandskrysset blir som en fjert i statsbudsjettet å regne i forhold til investeringen som er gjort oppi det tidligere så "ufremkommelige" området.

Tekst og foto:Herlof Øverdal

Akersvassdammen

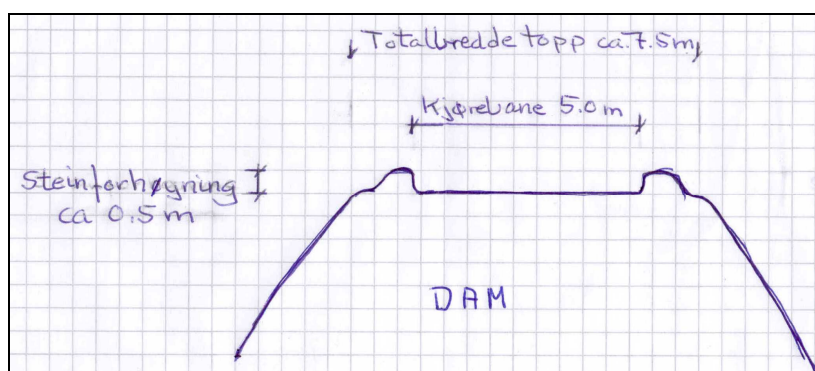
Arbeidet med renovering av dammen begynte i 2003.

De to første årene tappet man vannet helt ned og la ny steinplastring på innsiden.

I 2007 startet man opp med de gjenværende arbeider. Damfoten på nersiden ble påbegynt ,og stein ble utsprengt i steinbruddet.

I år har arbeidet pågått både på toppen av dammen og på nersiden.

Nedenfor viser en tegning hvordan kjørebane blir på toppen.

Meningen var at arbeidet skulle være ferdig til 1.nov. Statkraft mener nå at man blir ferdig i løpet av 2009. Da skal alt være ferdig, både dam og steinbrudd.

Her er noen bilder av arbeidet med dammen

Tekst og foto: Bjørn Ersdal

Ekstraordinært medlemsmøte i samfunnshuset.

Det ble på ekstraordinært møte i samfunnshuset bestemt at det skulle settes av 30.000,- kroner til oppussing av skolekjøkkenet.

Det var stort oppmøte og debatten gikk friskt, både for og imot. Det var først og fremst saksgangen mellom kommunen/skola på den ene- og samfunnshuset på den andre siden debatten handlet om. Flere utrykte missnøye med måten kommunen tar seg til rette på, uten at samfunnshuset blir spurt. Det var ingen deltagere på møtet som representerte Skole/samfunnshus som kunne svare på kritikken. I svaret fra samfunnshuset vil denne misnøyen komme frem.

Det var også tatt opp at det er veldig bra at kommunen nå setter av penger, i disse Terra tider, til ny innredning og oppussing av det over 30 år gamle kjøkkenet.

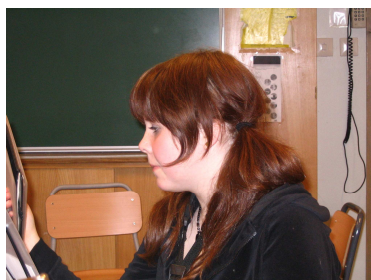
Tekst og foto: Herlof Øverdal

Korpset

Dalselvkorpset har startet opp øvelser for året. Og ønsker gamle og nye medlemmer velkommen, kontaktperson er Eli Hunnes tlf. 751 64 587. Dirigent er, som i fjor, Marius Helgå.

Korpset spiller variert korpsmusikk, uten at ambisjonsnivået er høyere enn at det skal være overkommelig for de fleste. Korpset er først og fremst laget for skoleelever i bygda, men består i dag av ca 15 voksne og bare seks skoleelever. Aspirantopplæring starter i løpet av høsten.

Tekst og foto: Herlof Øverdal

Dalselv IL

Dalselv idrettslag er ett fleridrettslag, som driver med fotball, ski og barneidrett.

Kontaktperson for sesongen og aktiviteter for neste år er Jim Ronny Nilsen og Siv Hege Ersdal.

Barneidrett kontaktperson er Monica Skansen.

Laget driver i tillegg til idrett, ett storstilt skraphandlingsanlegg på Fagermoen. Her er det lagt ned ett stort dugnadsarbeide, og skrappsamling har gitt laget gode inntekter i år.

Som dere ser; bygdas folk vet å utnytte dette.

En liten bønn til slutt "gummiartikler" så som sykkeldekk etc må fjernes før levering, da dette skaper store problemer for oss.

Vi har til nå fått inn ca 40 ton som er levert.

Idrettslig har laget gjort det godt i årets fotballsesong, der vi har vært representert i kretseriene. Lagets eldste spillere født 1995 spiller i divisjonssystemet for Rana og spilte i år i smågutter 2. divisjon. Laget har gjort det meget godt og ligger nå på tredje plass, og kan bli nr to om de vinner siste kamp.

Videre fremmover satser idrettslaget på at vi neste år skal klare å stille to lag i 11er fotball. Det er til neste år planlagt tur til Norway Cup for flere lag. Her er det nå startet med inntektsbringende arbeid, så som flaskeinnsamling og, som nevnt, skrapjernsinnsamling.

Tekst og foto: Herlof Øverdal

Trenermøte 18/7-2008

Sak 1: Treningstider

Mandager:

17.30-19.00: smågutter født 96 (Trener Jim Ronny og Jon Børge)

19.00-20.30: Dametrim (v/ Siv Hege)

20.30-21.30: smågutter født 95 (Trener Herlof og Vidar)

Tirsdager

17.00-18.00 : minigutter født 98/99 (Trener Oddbjørn og Tor Inge)

18.00-19.30: lillejenter født 96/97 (Trener Clas)

Onsdager

17.30-18.30: miniputter født 2000/2002 (Trener Jannice og Siv Hege)

Torsdager

17.30-18.30: Barneidrett (Trener Monika, Stig og Gerd)

18.30-19.30: minijenter født 98/99 (Trener Thomas)

19.30-20.30: lillejenter født 96/97 (Trener Clas)

Tekst: Siv Hege Ersdal

Reisebeskrivelse fra 1901

Av Rakel Jensen

Den 25. juli 1901 forlot jeg mitt gamle fødested Øverdalen hvor jeg hadde de fleste av mine søsken og venner. Fulgt av mine nærmeste venner reiste jeg til Mo, hvor jeg etter å ha overnattet hos bekjente, steg ombord i lokalskipet som gikk til hurtigruten.

Mens skipet satte seg i bevegelse, måtte jeg i mitt stille sinn si min slekt og mine venner det siste farvel. Det var den tyngste dagen jeg har opplevd; men jeg måtte heve meg over alt og vende hugen mot det fjerne vesten.

Etter å ha bytte skip i Sandnessjøen sattes kursen mot Trondhjem, og det varte ikke lenge før skipet svingte oppetter den naturskjønne Trondhjemsfjorden. Etter en behagelig oppseiling ser den reisende byen, med sine omliggende fjell utbredt foran seg.

Allerede på avstand blir man oppmerksom på de framspringende tårn på Trondhjem Domkirke. Da vi så var nådd til havnen la skipet til kai hvorpå en mengde folk med hester var samlet for å ta imot de som skulle i land.

Det første som stakk en i øynene ved landkomsten var de fæle agentene som nesten kan gjøre folk gale. Så bar det da oppover til et hotell, for å få losji som agentene tinget til oss.

Da vi var kommet litt til ro bar det ut igjen for å se oss om i byens gater. Disse er brede, rettvinklede og belagt både i midten og på fortauene med runde kopperstener som ikke er videre behagelige å trede på. Husene er for det meste av tre og ser pene ut. Jeg var blant andre steder ved festningen og ved domkirken. Derfra kan man se utover den hele skjønne by. Ute i fjorden, like ovenfor byen kan man se den lille Ø "Munkholmen" hvorpå der før lå et av de eldste kloster i Norden. Der ligger det nu en ganske smuk liten festning. Der står fremdeles et massivt tårn, sannsynligvis en levning av den tidligere klosterbygning.

Etter 5 dagers opphold i Trondhjem kom så båten for å hente oss og jeg måtte forlate dette stedet. Lenger og lenger bar det neover kysten. Bakker og berg fremviste de mest forskjellige konturer mens jegter med sine firkantede seil drev langsomt forbi. De stevnede mot Kristiansund hvor også vi stoppet.

Kristiansund er en pen liten by. Mange dampskipe ligger nede på havnen og på kaien stod en mengde folk som kjøpte fisk av sjøfolkene. Fra havnen ser husene maleriske ut. De er bygget på de tre øer Kirkelandet, Norlandet og Indlandet. Fortsettelse fra forrige nummer av Hermod.

Etter 5-6 timers seiltur kom vi til Ålesund en travel liten blomstrende by, hvor det drives en livlig handel med fisk. Der lå vi nogle timer mens skipet

lossede ut varer som kom fra Trondhjem og tok inn slike som skulle til England og Amerika. Der var dårlig med kosten på "Tasso", så hedte den båten jeg reiste med. Jeg var derfor oppe i en av byens forretninger og kjøpte noen matsaker. Og siden var jeg ikke på land før jeg landet i Hull i England. Etter å ha tatt avskjed med Ålesund gikk farten videre forbi mange sund og øyer. Plutselig drev båten inn i et smalt sund hvorpå den nærmet seg noen uhyre klippemasser. Hernede på avstand synes klippene å rage 3000 fot over havet like over dampskipet. Når man fra dekket ser oppover mot de høye truende klipper, så får man uvilkårlig en følelse av menneskets ubetydelighet. Den store klippemassen springer ut i sundet og danner et steil forberg hvoromkring båten svinger for å komme ut i Nordsjøen og for å bringe meg bort fra Norges skjønne klipper.

Det led ut på natten men denne natt ville nok ikke søvnen liste seg ned på meg. Nei det svinnende Norge holdt meg våken. Jeg så fyret på Holmen Grå ved Bergen forvinne! Fjellene ble lavere og lavere og tilslutt ble det bare himmel og hav. Etter å ha gått i 3 døgn i Nordsjøen finner vi Englands kyst. Det første tegn på land var et fyrskip som vi passerte. Vi ble liggende i to døgn i havnen og måtte tilbringe tiden om bord i det stygge skip hvormed jeg kom. Husene i Hull så just ikke pene ut! De var så svarte av røk at man ikke kunne se hva de var laget av. Endelig fikk vi da forlate havnen. Vårt reisetøy ble oversett og vi ble kjørt til stasjonen. Der fikk vi våre billetter påskrevet og så bar det av sted med lokomotivet som skulle føre oss over England Med lynende fart bar det av sted!

Rett som det var for vi gjennom tunneller som var gravet under jorden og ett nu var vi oppå hustakene. Ja det var en underlig skyss! Det landskap vi passerte var nesten som en hage. Alt var dyrket og pent i milevis. Etter 5-6 timers reise var vi i Liverpool hvor vi ble mottatt av agentene som ført oss opp i solide vogner med 2 hester! Så ble vi kjørt til hotell som hørte til dampskipslinjen vi reiste med.

Etter at vi hadde spist og hvilt oss litt bar det ut i byen. Der var meget å se men for meg syntes jeg det trist rundt meg. Først gikk vi til parken som var meget skjønn. Rolig og stilt hvisket trærne til de mange mennesker som gikk omkring og spaserte. Så gikk vi til det store museum hvor der var meget å se på kan du tro. Der var samlinger av alle slag og fra alle verdens kanter både fra nu og fra oldtidens dager. Derfra gikk vi til dyrehaven hvor vi fikk se mange slags dyr, både pene og stygge.

Forsetter i neste nummer.

Dalselv teatlag 16. mai barneteater

Om du er ny i Dalsgrenda, og forventer en barneteaterforestilling med barn for barn, tar du skammelig feil, dette er en forstilling av barn for alle. Kanskje er enkelte nummer helt på kanten og i trusestrikk-land på en ren voksenforestilling. Men ungene drar den ene på kanten historien etter den andre, og holder seg hele tiden i grenseland, men de klarer å få god stemning i salen med sin fine og litt sjenerte måte å fremføre sånne ting på. Meget bra i et vanskelig område av teaterverden!!

Nå må det ikke misforståes, her er det ikke bare på kanten historier. Disse er faktisk i mindretall, og fint lagt inn mellom sang og øvrige sketsjer. Teaterforestillingen består av mang fine nummer med fine poeng, og gode skuespillerprestasjoner, som får frem godt humør blant de cirka 120 fremmøtte. Undertegnede var med skuespillerne dagen før og i timene før forestilling. Her må jeg igjen berømme ungene/ungdommen. Av egen erfaring vet jeg hvordan det er i timene før forestilling, og det er irriterende for meg å oppdage hvor lite nervøse de er før de skal på scenen. Klart de er oppspilte og spente, men der det ligger dammer av svette rundt voksne skuespillere, er det ingenting å se på ungdommene.

Man kan jo se at de sliter litt på scenen når ting ikke sitter som det skal. Men i de numrene som sitter, og de tydeligvis har øvd mest på, viser de frem talenter som Dalselv teaterlag kan få stor glede av i fremtiden.

Det er ingen tvil om at det spirer og gror i Dalsgrenda.

Dagen før forestilling; Annika Jahansen, Elise Stien og Hedda Forseng, er ferdige for dagen og gleder seg til morgendagen. Annika og Hedda er konnfransierer og skal åpne hele forestillingen. Det blir spennende. Alle er med for første gang, men tror de er med neste år også. Benedicte Hansen og Agnes Born øver på ett av sangnumrene.

Er det bare skryt å få? Nei, Dalselv teaterlag har mye teknisk utstyr både på lys og lyd. Derfor er det er ikke bra at noen av numrene mister noe av potensialet sitt når det ikke er lyd i mikrofonene, ikke lys på scenen etc. Dette er tekniske ting som teaterlaget bør og skal ha i orden når det er forestilling. Ellers er det småting som selvfølgelig kan rettes på, og det meste vet nok instruktørene og de ansvarlige om.

Alt sett under ett, det er godt anvendt tid å bruke en time på kvelden før nasjonaldagen på barneteaterforestillingen, som nesten er blitt en tradisjon. Lykke til videre.

Tekst og foto: Herlof Øverdal

Basar
Saniteten arrangerer basar den
26. Oktober

Kontaktperson for saniteten er
leder Ingrid Djuplasti
Tlf: 751 64 748

Dalsgrenda Nyheter

Redaktør:

Bjørn Ersdal

Fagermoveien 79
8617 Dalsgrenda

Telefon 75 16 46 87

e-post

Dalsgrenda_bu@monet.no